

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2012. gada 15. martā*

Autortiesības un blakustiesības informācijas sabiedrībā — Romas konvencijas, TRIPS līguma un WPPT tieša piemērojamība Savienības tiesību sistēmā — Direktīva 92/100/EK — 8. panta 2. punkts — Direktīva 2001/29/EK — “Izziņošanas sabiedrībai” jēdziens — Radiopārraidē atskaņotu fonogrammu izziņošana sabiedrībai zobārsta kabinetā

Lieta C-135/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte d'appello di Torino* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 10. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 15. martā, tiesvedībā

Società Consortile Fonografici (SCF)

pret

Marco Del Corso,

piedaloties

Procuratore generale della Repubblica.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 7. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Società Consortile Fonografici (SCF)* vārdā – *L. Ubertazzi, F. Pocar* un *B. Ubertazzi, avvocati,*
- *M. Del Corso* vārdā – *R. Longhin, A. Tigani Sava, L. Bontempi* un *V. Vaccaro, avvocati,*
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *P. Gentili, avvocato dello Stato,*
- Īrijas vārdā – *D. O'Hagan*, pārstāvis, kam palīdz *E. Fitzsimons* un *J. Jeffers, barristers,*

* Tiesvedības valoda – itāļu.

- Grieķijas valdības vārdā – *G. Papadaki*, pārstāve,
- Francijas valdības vārdā – *J. Gstalter*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *J. Samnadda* un *S. La Pergola*, pārstāves,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2011. gada 29. jūnija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvas 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 346, 61. lpp.), 8. panta 2. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) 3. pantu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Società Consortile Fonografici* (turpmāk tekstā – “SCF”) un *M. Del Corso*, zobārstniecības ķirurgu, jautājumā par aizsargātu fonogrammu atskaņošanu šīs personas privātajā zobārstniecības kabinetā.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Līgumā par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām (turpmāk tekstā – “TRIPS līgums”), kas ietverts 1.C pielikumā Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu, kurš 1994. gada 15. aprīlī parakstīts Marakešā un apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajai kārtā (no 1986. līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 1. lpp.), ir ietverta II nodaļa ar nosaukumu “Intelektuālā īpašuma tiesību pieejamības, darbības sfēru un izmantošanas standarti”. Šis minētā līguma nodaļas 14. panta 1., 2. un 6. punktā ir noteikts:

“1. Attiecībā uz sava izpildījuma ierakstīšanu fonogrammā izpildītājiem ir iespēja novērst šādas darbības, ja tās veiktas bez viņu atļaujas: viņu neierakstītā izpildījuma ierakstīšanu un šāda ieraksta reproducēšanu. Izpildītājiem ir iespēja novērst arī šādas darbības, kas veiktas bez viņu atļaujas: bezkabeļu pārraides un viņu izpildījuma publiskas tiešraides.

2. Fonogrammu producentiem ir tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu viņu fonogrammu reproducēšanu.

[..]

6. Jebkura dalībvalsts attiecībā uz tiesībām, ko tai piešķir 1., 2. un 3. punkts, var izvirzīt nosacījumus, ierobežojumus, izņēmumus un iebildumus, ciktāl to atļauj [Starptautiskā konvencija par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību, kas 1961. gada 26. oktobrī pieņemta Romā (turpmāk tekstā – “Romas konvencija”)]. Tomēr attiecībā uz izpildītāju un fonogrammu producentu tiesībām fonogrammās spēkā ir arī Bernes Konvencijas (1971) 18. panta nosacījumi (*mutatis mutandis*).”

- 4 Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija (*WIPO*) 1996. gada 20. decembrī Ženēvā pieņēma *WIPO* līgumu par izpildījumu un fonogrammām (turpmāk tekstā – “*WPPT*”), kā arī *WIPO* līgumu par autortiesībām (turpmāk tekstā – “*WCT*”). Šie abi līgumi Eiropas Kopienu vārdā tika apstiprināti ar Padomes 2000. gada 16. marta Lēmumu 2000/278/EK (OV L 89, 6. lpp.).
- 5 *WPPT* 1. pantā ir noteikts:
- “1. Nekas šajā līgumā neliek atkāpties no saistībām, kādas Līgumslēdzējām pusēm ir vienai pret otru saskaņā ar [Romas konvenciju].
2. Aizsardzība, ko piešķir saskaņā ar šo līgumu, neskar un nekādi neietekmē literāro un mākslas darbu autortiesību aizsardzību. Tādējādi nevienam no šā līguma noteikumiem nevar interpretēt kā tādu, kas liegtu šādu aizsardzību.
3. Šim līgumam nav nekādas saistības ne ar vienu citu līgumu un tas neskar citos līgumos noteiktās tiesības un pienākumus.”
- 6 Saskaņā ar *WPPT* 2. panta b) punktu šajā līgumā “fonogramma” “ir izpildījuma skaņu vai citu skaņu fiksācija, vai arī tādu skaņu atveidojuma fiksācija, kas nav fiksētas un ir iekļautas kinematogrāfijas vai citos audiovizuālos darbos”.
- 7 *WPPT* 2. panta d) punktā ir noteikts, ka “fonogrammas producenti” “ir [fiziska] persona vai juridiska persona, kas uzņemas iniciatīvu un ir atbildīga par izpildījuma skaņu vai citu skaņu pirmo fiksāciju vai skaņu atveidojuma fiksāciju”.
- 8 *WPPT* 2. panta g) punktā ir noteikts, ka “izpildījuma vai fonogrammas “atklāts raidījums” ir izpildījuma skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu vai to atveidojumu pārraidīšana sabiedrībai jebkādā veidā, izņemot apraidi. Šā līguma 15. pantā jēdziens “atklāts raidījums” ietver skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu atveidojuma pārraidīšanu sabiedrībai”.
- 9 *WPPT* 10. pantā ar nosaukumu “Tiesības padarīt pieejamu fiksētu izpildījumu” ir noteikts:
- “Izpildītājiem ir ekskluzīvas tiesības atļaut padarīt sabiedrībai pieejamu savu fonogrammās fiksēto izpildījumu, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai sabiedrības locekļi var tiem piekļūt pašu izvēlētā vietā un laikā.”
- 10 *WPPT* 14. pantā ar nosaukumu “Tiesības padarīt pieejamas fonogrammas” ir noteikts:
- “Fonogrammu producentiem ir ekskluzīvas tiesības atļaut padarīt pieejamas sabiedrībai savas fonogrammas, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai sabiedrības locekļi tām var piekļūt pašu izvēlētā vietā un laikā.”
- 11 *WPPT* 15. pants ar nosaukumu “Tiesības saņemt atlīdzību par apraidi un atklātu raidījumu ir formulēts šādi:
- “1. Izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības uz vienreizēju taisnīgu atlīdzību par tiešu vai netiešu to fonogrammu apraidi vai jebkāda veida pārraidi sabiedrībai, kas publicētas komerciālos nolūkos.
2. Līgumslēdzējas valstis savos tiesību aktos var noteikt, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību no lietotāja pieprasa izpildītājs vai fonogrammas producenti, vai abi. Līgumslēdzējas puses var ieviest tiesību aktus, ar ko, ja izpildītājs un fonogrammas producenti nav noslēguši nolīgumu, nosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem izpildītāji un fonogrammu producenti sadala vienreizējo taisnīgo atlīdzību.

3. Visas Līgumslēdzējas puses paziņojumā, ko deponē *WIPO* ģenerāldirektoram, var darīt zināmu, ka tās piemēros 1. punkta noteikumus tikai attiecībā uz konkrētu izmantojumu vai ierobežos piemērošanu kādā citā veidā, vai arī vispār nepiemēros šos noteikumus.

4. Šajā pantā fonogrammas, ko padara pieejamas sabiedrībai, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai sabiedrības locekļiem tās ir pieejamas pašu izvēlētā vietā un laikā, uzskata par komerciālos nolūkos izdotām fonogrammām.”

12 *WPPT* 23. panta 1. punktā ir noteikts:

“Līgumslēdzējas puses saskaņā ar savu tiesību sistēmu apņemas noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šā līguma piemērošanu.”

13 *WCT* 8. pantā ar nosaukumu “Tiesības uz atklātu raidījumu” ir noteikts:

“Neskarot Bernes konvencijas 11. panta 1. punkta ii) apakšpunktu, 11.bis panta 1. punkta i) un ii) apakšpunktu, 11.ter panta 1. punkta ii) apakšpunktu, 14. panta 1. punkta ii) apakšpunktu un 14.bis panta 1. punktu, literāro un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības atļaut atklātu savu darbu raidījumu, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, kā arī padarīt savus darbus pieejamus sabiedrībai tā, lai sabiedrības locekļi var tiem piekļūt pašu izvēlētā vietā un laikā.”

14 Eiropas Savienība nav Romas konvencijas līgumslēdzēja puse atšķirībā no visām Savienības dalībvalstīm, izņemot Maltas Republiku.

15 Romas konvencijas 12. pantā par fonogrammu atkārtotu izmantošanu ir noteikts:

“Ja komerciāliem mērķiem publicēta fonogramma vai šādas fonogrammas reprodukcija tiek raidīta vai citādi atskaņota publikai, izmantotājam jāsamaksā izpildītājiem, fonogrammu producentiem vai abiem vienreizēja [un taisnīga] atlīdzība. [..]”

Savienības tiesības

16 Lēmuma 94/800 preambulas pēdējais apsvērums ir formulēts šādi:

“tā kā pēc savas būtības uz Līgumu par [PTO] izveidošanu, tai skaitā tā pielikumiem, nevar tieši atsaukties Kopienas vai dalībvalstu tiesās”.

17 Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 376, 28. lpp.) stājās spēkā 2007. gada 16. janvārī, un ar to ir kodificēta un atcelta Direktīva 92/100.

18 Taču, ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās datumu, to regulē Direktīva 92/100.

19 Direktīvas 92/100 preambulas septītais apsvērums ir formulēts šādi:

“tā kā autoru un izpildītāju mākslinieciskā jaunrade prasa atbilstošus ienākumus kā pamatu turpmākai mākslinieciskai jaunradei, un ieguldījumi, izgatavojot skaņu ierakstus un uzņemot filmas ir īpaši lieli un riskanti; tā kā efektīvi nodrošināt šos ienākumus un atlīdzināt šos ieguldījumus var vienīgi ar attiecīgo tiesību turētāju piemērotu juridisku aizsardzību”.

20 Šīs direktīvas preambulas desmitajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā dalībvalstu tiesību akti jātuvina tādējādi, lai neradītu pretrunas ar starptautiskām konvencijām, uz kurām balstās daudzu dalībvalstu autortiesību un blakustiesību akti”.

21 Direktīvas 92/100 8. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību apmaksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētus skaņu ierakstus vai šādu skaņu ierakstu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai kādiem publiskiem priekšnesumiem, un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un skaņu ierakstu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.

3. Dalībvalstis paredz raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt retranslēt to raidījumus bez vadiem, kā arī publiski tos izpildīt, ja šāds izpildījums notiek vietās, kas pieejamas publikai par ieejas maksu.”

22 Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai [jebkādi] publiskošanai [izziņošanai sabiedrībai], un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un fonogrammu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.”

23 Direktīvas 2001/29 preambulas 15. un 25. apsvērumi ir formulēti šādi:

“(15) Diplomātu konferencē, kas [WIPO] aizgādnībā notika 1996. gada decembrī, pieņēma divus jaunus līgumus – [WCT] un [WPPT] [..]. Šo direktīvu arī izmanto, lai īstenotu vairākas jaunas starptautiskas saistības.

[..]

(25) Juridiskā nenoteiktība attiecībā uz tās aizsardzības raksturu un pakāpi, kas attiecas uz autortiesību darbu un tiesību objektu, ko aizsargā blakustiesības, raidīšanu tiklā pēc pieprasījuma, būtu novēršama, paredzot saskaņotu aizsardzību Kopienas līmenī. Būtu skaidri jānosaka, ka visiem tiesību subjektiem, ko atzīst šī direktīva, jābūt ekskluzīvām tiesībām publiskot autortiesību darbus vai citus tiesību objektus, izmantojot interaktīvu raidīšanu pēc pieprasījuma. Minēto interaktīvo raidīšanu pēc pieprasījuma raksturo fakts, ka sabiedrības locekļi tai var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.”

24 Direktīvas 2001/29 3. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

2. Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt publiskošanu, izmantojot vai neizmantojot vadus, tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā:

- a) izpildītājiem – attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;
- b) skaņu ierakstu producentiem – attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;
- c) filmu pirmo fiksāciju producentiem – attiecībā uz viņu uzņemto filmu oriģināliem un kopijām;

d) raidorganizācijām – attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai šos raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību.

3. Direktīvas 1. un 2. punktā minētās tiesības neizbeidzas līdz ar šajā pantā minēto izziņošanu vai publiskošanu.”

Valsts tiesības

25 1941. gada 22. aprīļa Likuma Nr. 633 par autortiesību un blakustiesību aizsardzību (*legge n° 633 recante protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio*, 1941. gada 16. jūlija *Gazzetta ufficiale* Nr. 166) 72. pantā, redakcijā, kas ir aizstāta ar 11. pantu 2003. gada 9. aprīļa Lēģislatīvajā dekrētā Nr. 68, ar kuru tiek transponēta Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (*decreto legislativo n° 68, attuazione della direttiva 2001/29/CE sull'armonizzazione di taluni aspetti del diritto d'autore e dei diritti connessi nella società dell'informazione*, 2003. gada 14. aprīļa *GURI* Nr. 87 parastais pielikums), pamatlietai piemērojamajā redakcijā (turpmāk tekstā – “1941. gada likums”) ir noteikts:

“Neskarot autortiesības saskaņā ar I sadaļas noteikumiem, skaņu ierakstu producentiem turpmākajos pantos noteiktajā ilgumā un saskaņā ar tajos paredzētajiem nosacījumiem ir ekskluzīvas tiesības:

- a) atļaut tieši vai netieši, islaicīgi vai pastāvīgi reproducēt savus skaņu ierakstus jebkādā veidā vai formā, pilnībā vai daļēji un jebkādi pavairo;
- b) atļaut izplatīt savu skaņu ierakstu kopijas. Ekskluzīvās izplatīšanas tiesības Eiropas Kopienā neizbeidzas, izņemot gadījumu, kad producentš dalībvalstī pirmo reizi pārdod vai atļauj pārdot objektu, kurā iekļauts skaņu ieraksts;
- c) atļaut nomāt un patapināt savu skaņu ierakstu kopijas. Šīs tiesības neizbeidzas, ja kopijas tiek pārdotas vai jebkādā veidā izplatītas;
- d) atļaut savus skaņu ierakstus padarīt pieejamus sabiedrībai tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlēta laikā. Šīs tiesības neizbeidzas ar darbību, ar kuru skaņu ieraksts tiek darīts pieejams sabiedrībai.”

26 1941. gada likuma 73. panta 1. punktā, kas ir aizstāts ar iepriekš minētā Lēģislatīvā dekrēta Nr. 68 12. pantu, ir precizēts:

“Skaņu ierakstu producentiem, tāpat kā izpildītājiem, kuri ir izpildījuši skaņu ierakstos noteikto vai reproducēto, neatkarīgi no viņiem piemītošajām izplatīšanas, iznomāšanas un patapināšanas tiesībām ir tiesības saņemt atlīdzību par skaņu ierakstu izmantošanu filmās, radio un televīzijā peļņas nolūkā, tostarp to publiskošanu pa satelītu, publiskos deju svētkos, publiskās vietās un sakarā ar jebkādu citu skaņu ierakstu publisku izmantošanu. Šīs tiesības ir producentam, kurš atlīdzību daļa ar ieinteresētajiem izpildītājiem.”

27 1941. gada likuma 73.a pantā, kas ir ieviests ar 1994. gada 16. novembra Lēģislatīvo dekrētu Nr. 685 (*decreto legislativo n°685, attuazione della direttiva 92/100/CEE concernente il diritto di noleggio, il diritto di prestito e taluni diritti connessi al diritto d'autore in materia di proprietà intellettuale*, 1994. gada 16. decembra *GURI* Nr. 293), ir noteikts:

“1. Skaņu ieraksta izpildītājiem, kā arī tā producentam ir arī tiesības uz taisnīgu atlīdzību, ja 73. pantā minētā izmantošana nenotiek peļņas nolūkā.

2. Ja puses nav vienojušās citādi, šo atlīdzību nosaka, samaksā un sadala [1941. gada likuma piemērošanas] noteikumu paredzētajā kārtībā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 28 SCF Itālijā un ārpus tās teritorijas veic kolektīvās pārvaldīšanas darbības (“collecting”) kā pilnvarotā pārstāve, kas administrē, iekasē un pārdala asociēto fonogrammu producentu atlīdzību.
- 29 Veicot pilnvarotās pārstāves pienākumus, SCF bija ierosinājusi sarunas ar Itālijas Zobārstu asociāciju (*Associazione Nazionale Dentisti Italiani*) par koplīguma noslēgšanu, lai noteiktu taisnīgu atlīdzību 1941. gada likuma 73. un 73.a panta izpratnē par fonogrammu “publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai]”, tostarp par šādām darbībām brīvo profesiju prakses vietās.
- 30 Tā kā šīs sarunas beidzās bez rezultāta, SCF 2006. gada 16. jūnijā *Marco Del Corso* iesūdzēja *Tribunale di Torino* [Turīnas tiesā], lūdzot tai atzīt, ka viņš savā privātajā zobārstniecības kabinetā Turīnā kā fona mūziku ir atskaņojis aizsargājamas fonogrammas un ka par šādu rīcību, kas ir uzskatāma par “publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai]” 1941. gada likuma, kā arī starptautisko tiesību un Savienības tiesību izpratnē, ir jāmaksā taisnīga atlīdzība.
- 31 *M. Del Corso* savai aizstāvībai apgalvoja, ka viņa kabinetā mūzika tikusi pārraidīta pa radio un ka SCF varot atsaukties uz autortiesībām tikai tad, ja tiktu izmantots nesējs, kurā ierakstīta fonogramma, bet atlīdzība par radio apraides klausīšanos ir jāmaksā nevis klausītājam, bet gan radio vai televīzijas raidorganizācijai. 1941. gada likumā esot skaidri nošķirta atlīdzība, kas ir jāmaksā par diska izmantošanu, no atlīdzības, kas ir jāmaksā par radioaparāta izmantošanu.
- 32 Katrā ziņā *M. Del Corso* atsaucās uz 1941. gada likuma 73. un 73.a panta nepiemērojamību šajā lietā. Pēc viņa domām, šie panti attiecoties uz publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai], kas notikusi sabiedriskās vietās un jebkurā citā fonogrammu publiskas izmantošanas laikā. Atšķirībā no sabiedrības veselības aprūpes iestādēm privātu zobārstniecības kabinetu nevarot kvalificēt par sabiedrisku vietu.
- 33 Ar 2008. gada 20. marta spriedumu, kas grozīts ar tā paša gada 16. maija rīkojumu, *Tribunale di Torino* noraidīja SCF prasību, uzskatot, ka šajā lietā publiskošana [izziņošana sabiedrībai] nenotika peļņas nolūkā, ka zobārstniecības kabinetā atskaņotās mūzikas veidam nebija nekādas ietekmes uz pacienta izdarīto zobārsta izvēli un ka uz šo gadījumu arī neattiecās 1941. gada likuma 73.a panta noteikumi, jo zobārstniecības kabinets bija privāts un līdz ar to tas nav pielīdzināms sabiedriskai vietai vai vietai, kas atvērta sabiedrībai, ņemot vērā, ka pacienti nav sabiedrība plašā nozīmē, bet gan ir individuāli identificējami un parasti var ierasties šajā kabinetā, pamatojoties uz iepriekšēju pierakstu vai katrā ziņā ar zobārsta piekrišanu.
- 34 SCF šo spriedumu pārsūdzēja apelācijas kārtībā *Corte d'appello di Torino* [Turīnas apelācijas tiesā].
- 35 Uzskatīdama, ka ir šaubas par jautājumu, vai fonogrammu atskaņošana brīvo profesiju prakses vietās, kā, piemēram, zobārstu kabinetos, ir ietverta “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdzienā starptautisko un Savienības tiesību izpratnē, *Corte d'appello di Torino* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [Romas konvencija] [..], *TRIPS* līgums [..] un [*WPPT*] līgums ir tieši piemērojami Kopieniu tiesību sistēmā?
  - 2) Vai šie starptautisko tiesību dokumenti arī ir tieši saistoši attiecībās starp indivīdiem?
  - 3) Vai iepriekš minētajos starptautisko tiesību dokumentos ietverta “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdzienu nozīme atbilst Direktīvā [92/100] un Direktīvā [2001/29] ietverto šo jēdzienu nozīmei, un noraidošas atbildes gadījumā – kurš no šiem dokumentiem ir prioritārs?

- 4) Vai skaņu ierakstu pārraidīšana pacientiem, kuri to lieto neatkarīgi no viņu gribas, bez maksas zobārsta kabinetā, pašnodarbinātai personai veicot savu uzņēmējdarbību, ir uzskatāma par “publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai]” vai “padarīšanu pieejamu sabiedrībai” Direktīvas [2001/29] 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē?
- 5) Vai šāda pārraidīšanas darbība dod tiesības skaņu ierakstu producentam saņemt atlīdzību?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo, otro un trešo jautājumu

- 36 Uzdodot pirmos trīs jautājumus, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas vispirms uzzināt, vai Romas konvencija, *TRIPS* līgums un *WPPT* ir tieši piemērojami Savienības tiesību sistēmā un vai uz tiem var tieši atsaukties arī privātpersonas. Pēc tam tā vēlas noskaidrot, vai starptautiskajās konvencijās ietvertais “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdziens atbilst tādām pašām jēdzienam, kas ir minēts Direktīvā 92/100 un Direktīvā 2001/29, un, visbeidzot, šī pēdējā jautājuma noliedzošas atbildes gadījumā, kuram tiesību avotam ir dodama prioritāte.
- 37 Pirmām kārtām, runājot par jautājumu, vai Romas konvencija, *TRIPS* līgums un *WPPT* ir tieši piemērojami Savienības tiesību sistēmā, vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 216. panta 2. punktu “Savienības noslēgtie līgumi ir saistoši Savienības iestādēm un tās dalībvalstīm”.
- 38 *TRIPS* līgumu un *WPPT* Savienība ir parakstījusi un attiecīgi apstiprinājusi ar Lēmumu 94/800 un Lēmumu 2000/278. Līdz ar to šie abi līgumi ir saistoši Savienības iestādēm un dalībvalstīm.
- 39 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru Savienības noslēgto konvenciju noteikumi ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa (1974. gada 30. aprīļa spriedums lietā 181/73 *Haegeman*, *Recueil*, 449. lpp., 5. punkts; 1987. gada 30. septembra spriedums lietā 12/86 *Demirel*, *Recueil*, 3719. lpp., 7. punkts, un 2009. gada 22. oktobra spriedums lietā C-301/08 *Bogiatzi*, Krājums, I-10185. lpp., 23. punkts) un tāpēc ir tajā piemērojami.
- 40 Tā tas ir *TRIPS* līguma un *WPPT* gadījumā.
- 41 Runājot par Romas konvenciju, jānorāda, ka, pirmkārt, Savienība nav tās līgumslēdzēja puse un, otrkārt, to nevar uzskatīt par dalībvalstu aizstājēju šīs konvencijas piemērošanas jomā kaut vai tādēļ, ka ne visas no tām ir šīs konvencijas līgumslēdzējas puses (pēc analogijas skat. 2008. gada 24. jūnija spriedumu lietā C-188/07 *Commune de Mesquer*, Krājums, I-4501. lpp., 85. punkts).
- 42 Līdz ar to Romas konvencijas noteikumi nav Savienības tiesību sistēmas sastāvdaļa.
- 43 Otrām kārtām, attiecībā uz jautājumu par privātpersonu iespēju tieši atsaukties uz *TRIPS* līguma un *WPPT* noteikumiem ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru ar to vien nepietiek, ka šie instrumenti ir Savienības tiesību sistēmas sastāvdaļa. Šiem noteikumiem no satura viedokļa būtu jābūt arī beznosacījuma un pietiekami precīziem, kā arī to raksturs un to uzbūve nedrīkst liegt šādu atsaukšanās iespēju (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Demirel*, 14. punkts; 1998. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-162/96 *Racke*, *Recueil*, I-3655. lpp., 31. punkts, kā arī 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* un *ELFAA*, Krājums, I-403. lpp., 39. punkts).
- 44 Pirmais nosacījums ir izpildīts, ja piesauktie noteikumi ietver skaidrus un precīzus pienākumus, kuri attiecībā uz to izpildi vai tiesisko seku radīšanu nav atkarīgi no cita vēlāka akta pieņemšanas (šajā ziņā skat. 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-213/03 *Pêcheurs de l'étang de Berre*, Krājums, I-7357. lpp., 39. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2011. gada 8. marta spriedumu lietā C-240/09 *Lesoochranárske zoskupenie*, Krājums, I-1255. lpp., 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 45 Runājot par *TRIPS* līgumu, jāatgādina, ka saskaņā ar Lēmuma 94/800 preambulas pēdējo apsvērumu uz Līgumu par PTO izveidošanu, tajā skaitā tā pielikumiem, nevar tieši atsaukties Savienības vai dalībvalstu tiesās.
- 46 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka, ņemot vērā to raksturu un uzbūvi, *TRIPS* līguma noteikumiem nav tiešas iedarbības un tie nevar radīt privātpersonām tiesības, uz kurām tās varētu tieši atsaukties tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām (šajā ziņā skat. 1999. gada 23. novembra spriedumu lietā C-149/96 Portugāle/Padome, *Recueil*, I-8395. lpp., 42.–48. punkts; 2000. gada 14. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-300/98 un C-392/98 *Dior u.c.*, *Recueil*, I-11307. lpp., 44. punkts, kā arī 2004. gada 16. novembra spriedumu lietā C-245/02 *Anheuser Busch*, Krājums, I-10989. lpp., 54. punkts).
- 47 Runājot par *WPPT*, jānorāda, ka šī līguma 23. panta 1. punktā ir noteikts, ka līgumslēdzēja puse saskaņā ar savu tiesību sistēmu apņemas noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šī līguma piemērošanu.
- 48 No tā izriet, ka *WPPT* noteikumu piemērošana attiecībā uz to izpildi vai tiesisko seku radīšanu ir atkarīga no vēlāku aktu pieņemšanas. Tāpēc šādiem noteikumiem nav tiešas iedarbības Savienības tiesībās un tie nevar radīt privātpersonām tiesības, uz kurām tās varētu tieši atsaukties tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām.
- 49 Runājot par Romas konvenciju, jāatgādina, ka saskaņā ar *WPPT* 1. panta 1. punktu nekas šajā līgumā neliek atkāpties no saistībām, kādas līgumslēdzējām pusēm ir vienai pret otru saskaņā ar Romas konvenciju.
- 50 No tā izriet, ka, lai arī Savienība nav Romas konvencijas līgumslēdzēja puse, tai tomēr saskaņā ar *WPPT* 1. pantu 1. punktu ir pienākums nelikt šķēršļus šajā konvencijā noteiktajiem dalībvalstu pienākumiem. Tādējādi šī konvencija rada netiešu iedarbību Savienībā.
- 51 Trešām kārtām, attiecībā uz jautājumu par saistību starp “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdzieniem, kas ietverti *TRIPS* līgumā, *WPPT* un Romas konvencijā, no vienas puses, un Direktīvā 92/100 un Direktīvā 2001/29, no otras puses, jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru Savienības tiesību teksti, cik vien iespējams, ir jāinterpretē, ņemot vērā starptautiskās tiesības, it īpaši, ja ar šādiem tekstiem ir skaidri paredzēts īstenot Savienības noslēgtu starptautisku līgumu (it īpaši skat. 1998. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-341/95 *Bettati*, *Recueil*, I-4355. lpp., 20. punkts, un 2006. gada 7. decembra spriedumu lietā C-306/05 *SGAE*, Krājums, I-11519. lpp., 35. punkts).
- 52 Šajā ziņā, kā jau izriet no Direktīvas 2001/29 preambulas 15. apsvēruma, skaidrs ir tas, ka viens no šīs direktīvas mērķiem ir īstenot vairākas jaunas saistības, kuras Savienībai ir jāpilda saskaņā ar *WCT* un *WPPT*, kas saskaņā ar to pašu apsvērumu tiek uzskatīti par autortiesību un blakustiesību starptautiskās aizsardzības būtisku atjauninājumu. Šādos apstākļos šajā direktīvā ietvertie jēdzieni, cik vien iespējams, ir jāinterpretē, ņemot vērā šos divus līgumus (šajā ziņā skat. 2008. gada 17. aprīļa spriedumu lietā C-456/06 *Peek & Cloppenburg*, Krājums, I-2731. lpp., 31. punkts).
- 53 Turklāt no Direktīvas 92/100 preambulas desmitā apsvēruma izriet, ka dalībvalstu tiesību akti ir jātuvina tādējādi, lai neradītu pretrunas starptautiskajām konvencijām, uz kurām ir balstītas daudzu dalībvalstu autortiesības un blakustiesības.
- 54 Tā kā minētās direktīvas mērķis ir saskaņot zināmus aspektus intelektuālā īpašuma tiesību jomā, ievērojot attiecīgās starptautiskās konvencijas autortiesību un blakustiesību jomā, kā, piemēram, Romas konvenciju, *TRIPS* līgumu un *WPPT*, tad līdz ar to tiek uzskatīts, ka ar to tiek izveidots tādu normu kopums, kas ir saderīgas ar šajās konvencijās ietvertajām normām.

- 55 No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka Direktīvā 92/100 un Direktīvā 2001/29 ietvertie jēdzieni, kā, piemēram, “publiskošana [izziņošana sabiedrībai]”, ir jāinterpretē, ņemot vērā līdzvērtīgus jēdzienus, kas ir ietverti minētajās starptautiskajās konvencijās, un tas ir jādara tādējādi, lai tie būtu savstarpēji saderīgi, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni iederas, un mērķi, kas ir izvirzīts attiecīgajos intelektuālā īpašuma konvenciju noteikumos.
- 56 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmajiem trim jautājumiem ir jāatbild, ka:
- *TRIPS* līguma un *WPPT* noteikumi ir piemērojami Savienības tiesību sistēmā;
  - tā kā Romas konvencija nav Savienības tiesību sistēmas sastāvdaļa, tā Savienībā nav piemērojama, taču tā Savienībā rada netiešu iedarbību;
  - privātpersonas nevar tieši atsaukties ne uz minēto konvenciju, ne uz *TRIPS* līgumu un *WPPT*;
  - jēdziens “izziņošana sabiedrībai [publiskošana]” ir jāinterpretē, ņemot vērā līdzvērtīgus jēdzienus, kas ir ietverti Romas konvencijā, *TRIPS* līgumā un *WPPT*, un tas ir jādara tādējādi, lai tas būtu saderīgs ar minētajām konvencijām, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni iederas, un mērķi, kas ir izvirzīts attiecīgajos intelektuālā īpašuma konvenciju noteikumos.

Par ceturto un piekto jautājumu

Ievada apsvērumi

- 57 Ar savu ceturto un piekto jautājumu iesniedzējtiesa vaicā, vai fonogrammu bezmaksas atskaņošana zobārsta kabinetā brīvās profesijas praktizēšanai klientūras interesēs, kas tās klausās neatkarīgi no savas gribas, ir “publiskošana [izziņošana sabiedrībai]” vai “padarīšana pieejama sabiedrībai” Direktīvas 2001/29 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē un vai šāda atskaņošana rada fonogrammu producentiem tiesības saņemt atlīdzību.
- 58 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa šo jautājumu formulējumā atsauca uz Direktīvas 2001/29 3. panta 2. punkta b) apakšpunktu par fonogrammu producentu ekskluzīvajām tiesībām atļaut vai aizliegt padarīt pieejamas sabiedrībai savas fonogrammas, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai ikviens tām var piekļūt pašu izvēlētā vietā un laikā.
- 59 Kā izriet no priekšlikuma Direktīvai 2001/29 (COM(97) 628), kas ir apstiprināts šīs direktīvas preambulas 25. apsvērumā, publiskošana [izziņošana sabiedrībai] šī noteikuma izpratnē attiecas uz “interaktīvu raidīšanu pēc pieprasījuma”, ko raksturo fakts, ka ikvienam ir piekļuve paša izvēlētā vietā un laikā.
- 60 Tā no iesniedzējtiesas lēmuma par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā runa ir tikai par mūzikas radioapraidi zobārsta kabinetā tajā esošās klientūras interesēs, bet ne par interaktīvu raidīšanu pēc pieprasījuma.
- 61 Tomēr no judikatūras izriet, ka, lai valsts tiesai sniegtu lietderīgu atbildi, kas tai ļautu izspriest tajā izskatāmo lietu, Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi (2006. gada 4. maija spriedums lietā C-286/05 *Haug*, Krājums, I-4121. lpp., 17. punkts, un 2008. gada 11. marta spriedums lietā C-420/06 *Jager*, Krājums, I-1315. lpp., 46. punkts).
- 62 Turklāt, lai valsts tiesai varētu sniegt šādu lietderīgu atbildi, Tiesai varētu būt jāņem vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa savos prejudiciālajos jautājumos nav atsaukusies (2008. gada 26. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-329/06 un C-343/06 *Wiedemann* un *Funk*, Krājums, I-4635. lpp., 45. punkts, kā arī 2010. gada 23. novembra spriedums lietā C-145/09 *Tsakouridis*, Krājums, I-11979. lpp., 36. punkts).

- 63 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta mērķis ir nodrošināt, lai lietotāji maksātu taisnīgu atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem, ja komerciālos nolūkos publicēta fonogramma vai šādas fonogrammas reprodukcija tiek izmantota raidīšanai bez vadiem vai jebkādi publiskošanai [izziņošanai sabiedrībai].
- 64 Šādos apstākļos ceturtais un piektais jautājums ir jāsaprot tā, ka ar tiem būtībā tiek vaicāts, vai “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdziens Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz fonogrammu bezmaksas radiopraidi zobārsta kabinetā brīvās profesijas praktizēšanai klientūras interesēs, kas tās klausās neatkarīgi no savas gribas, un vai šāda atskaņošana rada fonogrammu producentiem tiesības saņemt atlīdzību.

Par pieņemamību

- 65 *M. Del Corso* uzskata, ka ceturtais un piektais jautājums nav pieņemami, jo viņš nekad neesot atzinis, ka, izmantojot savu radioaparātu, viņš savā zobārsta kabinetā būtu atskaņojis saviem pacientiem aizsargātas fonogrammas un ka turklāt šāda atskaņošana nekādā gadījumā neesot veikta apmaiņā pret pacientu nopirku ieejas biļeti.
- 66 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka nevis Tiesai, bet gan iesniedzējtiesai ir jākonstatē fakti, ar kuriem ir saistīts pamata strīds, un jāizdara no tiem secinājumi, lai pieņemtu atbilstošu lēmumu (skat. 1999. gada 16. septembra spriedumu lietā C-435/97 *WWF u.c.*, *Recueil*, I-5613. lpp., 32. punkts, kā arī 2010. gada 11. novembra spriedumu lietā C-232/09 *Danosa*, Krājums, I-11405. lpp., 33. punkts).
- 67 Kompetence starp Savienības tiesām un valsts tiesām ir sadalīta tā, ka principā valsts tiesas kompetencē ir pārliecināties, ka faktiskie nosacījumi, kas liek piemērot Savienības normu, ir ievēroti tās izskatāmajā lietā, un Tiesa vajadzības gadījumā, izskatot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, var sniegt norādes, lai valsts tiesai palīdzētu veikt interpretāciju (šajā ziņā skat. 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-424/97 *Haim*, *Recueil*, I-5123. lpp., 58. punkts, kā arī 2009. gada 4. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-22/08 un C-23/08 *Vatsouras* un *Koupatantze*, Krājums, I-4585. lpp., 23. punkts).
- 68 Kā izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, šajā lietā ceturtais un piektais jautājums ir balstīti uz faktisku premisu, ka *M. Del Corso* saviem pacientiem ir atskaņojis aizsargātas fonogrammas.
- 69 Tādēļ ir jāuzskata, ka šie jautājumi ir pieņemami un tie ir jāizskata iesniedzējtiesas noteikto faktu kontekstā.

Par lietas būtību

- 70 Runājot par “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdzienu, vispirms jānorāda, ka tas ir ietverts ne tikai Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktā, kas attiecas uz pamatlietu, bet arī Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā, kā arī it īpaši Romas konvencijas 12. pantā, *WPPT* 15. pantā un *TRIPS* līguma 14. panta 1. punktā.
- 71 Kā izriet no pašreizējā sprieduma 55. punkta, “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdziens ir jāinterpretē, ņemot vērā līdzvērtīgus jēdzienus, kas ir ietverti Romas konvencijā, *TRIPS* līgumā un *WPPT*, un tas ir jādara tādējādi, lai tas būtu saderīgs ar minētajām konvencijām, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni iederas, un mērķi, kas ir izvirzīts attiecīgo konvenciju noteikumos.
- 72 Jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu publiskošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu padarīšanu par pieejamiem sabiedrībai tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētajā laikā. Šis noteikums ir iedvesmojies no *WCT* 8. panta, kas tajā ir pārņemts teju burtiski.

- 73 Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai šādas fonogrammas reprodukciju izmanto raidīšanai bez vadiem vai jebkādi publicēšanai, un nodrošināt, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgo fonogrammu izpildītāji un producenti. Šī noteikuma iedvesmas avots ir Romas konvencijas 12. pants, kas tajā ir pārņemts arī gandrīz burtiski (skat. 2003. gada 6. februāra spriedumu lietā C-245/00 *SENA*, *Recueil*, I-1251. lpp., 35. punkts).
- 74 No Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta un Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta salīdzinājuma izriet, ka šajos noteikumos atrodamais “publicēšanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdziens ir izmantots kontekstos, kas nav vienādi, un tā mērķis, lai gan līdzīgs, tomēr ir daļēji atšķirīgs.
- 75 Tā saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu autoriem ir preventīva rakstura tiesības, kas tiem ļauj iejaukties starp iespējamo viņu darbu izmantotājiem un publicēšanu, ko šie izmantotāji varētu veikt, un normas mērķis ir to aizliegt. Turpretī izpildītājiem un fonogrammu producentiem saskaņā ar Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktu ir kompensējoša rakstura tiesības, kuras nevar tikt īstenotas, iekams komerciālā nolūkā publicētu fonogrammu vai šādas fonogrammas reprodukciju lietotājs izmanto vai jau ir izmantojis publicējumā.
- 76 No tā izriet, ka, runājot konkrētāk par Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktu, pirmkārt, šis noteikums liek veikt publicēšanas [izziņošanas sabiedrībai] jēdziena individualizētu vērtējumu. Tas pats attiecas uz lietotāja identitāti un jautājumu par attiecīgās fonogrammas izmantošanu.
- 77 Otrkārt, tā kā Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkts ir piemērojams darba izmantošanas gadījumā, izrādās, ka līdz ar to šajā noteikumā paredzētās tiesības būtībā ir ekonomiska rakstura tiesības.
- 78 Lai tādējādi novērtētu, vai lietotājs veic publicēšanas aktu Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē, tad saskaņā ar individualizētu pieeju, kā ir konstatēts šī sprieduma 76. punktā, ir jānovērtē precīza lietotāja situācija, kā arī visu to personu situācija, kurām tas atskaņo aizsargātas fonogrammas.
- 79 Šādā novērtējumā ir jāņem vērā vairāki papildkritēriji, kas nav autonomi, bet gan ir savstarpēji saistīti. Līdz ar to tie ir jāpiemēro gan individuāli, gan savstarpējā mijiedarbībā, apzinoties, ka tie dažādās konkrētās situācijās var pastāvēt ar ļoti mainīgu intensitāti.
- 80 Līdz ar to valsts tiesai ir jāveic attiecīgās situācijas vispārējs novērtējums.
- 81 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa jau ir izstrādājusi noteiktus kritērijus nedaudz atšķirīgā Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta kontekstā.
- 82 Pirmām kārtām, Tiesa jau ir uzsvērusi lietotāja svarīgo nozīmi. Tā attiecībā uz viesnīcas un kafejnīcas–restorāna īpašnieku Tiesa ir nospriedusi, ka tas veic publicēšanas aktu Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē, ja tas, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, veic darbības, lai saviem klientiem dotu pieeju aizsargāta darba raidījumam. Ja šāda darbība netiktu veikta, šie klienti principā nevarētu skatīties pārraidīto darbu, lai gan viņi atrodas minētās pārraides uztveršanas zonā (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 42. punkts, kā arī 2011. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-403/08 un C-429/08 *Football Association Premier League* u.c., Krājums, I-9083. lpp., 195. punkts).
- 83 Otrām kārtām, Tiesa jau ir precizējusi noteiktus elementus, kas ir raksturīgi publikas jēdzienam.
- 84 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka “publika” Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē nozīmē nenoteiktu potenciālo adresātu skaitu un turklāt paredz diezgan lielu personu skaitu (šajā ziņā skat. 2005. gada 2. jūnija spriedumu lietā C-89/04 *Mediakabel*, Krājums, I-4891. lpp., 30. punkts; 2005. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-192/04 *Lagardère Active Broadcast*, Krājums, I-7199. lpp., 31. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 37. un 38. punkts).

- 85 Runājot vispirms par publikas “nenoteikto” raksturu, jānorāda, ka saskaņā ar *WIPO* glosārijā sniegto jēdziena “communication to the public (publiskošana [izziņošana sabiedrībai])” definīciju, kas nav juridiski saistoša, tomēr palīdz interpretēt “publikas” jēdzienu, tas nozīmē “jebkādā atbilstošā veidā padarīt darbu [...] uztveramu personām vispārīgi, nevis konkrētām personām, kas pieder privātai grupai”.
- 86 Turpinājumā runājot par “diezgan liela personu skaita” kritēriju, tas norāda, ka publikas jēdziens ietver noteiktu minimālo robežu, kas no šī jēdziena izslēdz vairāku attiecīgo personu skaitu, kas ir pārāk mazs vai pat niecīgs.
- 87 Lai noteiktu šo skaitu, Tiesa ir ņēmusi vērā kumulatīvas sekas, kas tiek radītas, padarot darbu pieejamu potenciālajiem adresātiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 39. punkts). Šajā ziņā svarīgi ir zināt ne tikai to, cik personām vienlaicīgi ir piekļuve vienam un tam pašam darbam, bet arī to, cik no viņām ir secīga piekļuve tam.
- 88 Trešām kārtām, iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Football Association Premier League u.c.* 204. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka nozīme ir arī publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai] Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē peļņu nesošajam raksturam.
- 89 No tā izriet, ka vēl jo lielāks iemesls ir tās saistībai ar tiesībām uz taisnīgu atlīdzību, kā tas ir paredzēts Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktā, ņemot vērā šo tiesību būtībā ekonomisko raksturu.
- 90 Runājot konkrētāk, Tiesa jau ir nospriedusi, ka viesnīcnieka veiktas darbības, lai saviem klientiem nodrošinātu piekļuvi ēterā pārraidītam darbam, ir jāuzskata par papildpakalpojuma sniegšanu, kas notikusi, lai no tā gūtu zināmu labumu, jo šāda pakalpojuma piedāvāšana ietekmē viesnīcas labiekārtotību un līdz ar to arī istabu cenu. Līdzīgi Tiesa ir nospriedusi, ka kafejnīcas–restorāna īpašnieks veic apraidē esošu darbu demonstrēšanu ar mērķi ietekmēt un tas var ietekmēt šīs iestādes apmeklētību un galu galā arī tās ekonomiskos rezultātus (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *SGAE*, 44. punkts, un apvienotajās lietās *Football Association Premier League u.c.*, 205. punkts).
- 91 Tādējādi tiek saprasts, ka publika, kura ir publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai] auditorija, pirmkārt, ir lietotāja izraudzīta mērķauditorija un, otrkārt, vienā vai citā veidā tā uztver publiskošanu, nevis ir nejauši “notverta”.
- 92 Ņemot vērā it īpaši šos kritērijus, ir jānovērtē, vai tādā lietā kā pamatlieta zobārsts, kas savu pacientu klātbūtnē atskaņo fonogrammas kā fona mūziku, veic publiskošanas aktu Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 93 Lai gan principā valsts tiesām pašām, kā jau norādīts pašreizējā sprieduma 80. punktā, ir jānosaka, vai konkrētajā lietā ir šāds gadījums, un šajā ziņā jāveic galīgs vērtējums par faktiem, tomēr jākonstatē, ka attiecībā uz pamatlietu Tiesai ir visi vajadzīgie elementi, lai novērtētu, vai šāds publiskošanas akts ir noticis.
- 94 Vispirms ir jānorāda, ka tāpat kā lietās, kurās taisīti iepriekš minētie spriedumi *SGAE* un *Football Association Premier League u.c.*, zobārsta pacienti, lai gan atrazdamies fonogrammu nesējsignālu pārklājuma zonā, var tās klausīties tikai ar nodomu veikto zobārsta darbību dēļ. Līdz ar to jāuzskata, ka šāds zobārsts ar nodomu iesaistās šo fonogrammu izplatīšanā.
- 95 Turpinājumā, runājot par tāda zobārsta klientiem kā pamatlietā, ir jānorāda, ka tie parasti veido personu kopumu, kura sastāvs lielā mērā ir stabils, un tādējādi šīs personas veido noteiktu potenciālo adresātu kopumu, jo pārējām personām principā nav piekļuves šī zobārsta aprūpei. Līdz ar to, pretēji pašreizējā sprieduma 85. punktā sniegtajai definīcijai, runa nav par “personām vispārīgi”.

- 96 Turklāt atbilstoši pašreizējā sprieduma 84. punktam, runājot par to personu skaita nozīmi, kurām zobārsts ir nodrošinājis iespēju klausīties apraidē esošo fonogrammu, jākonstatē, ka zobārsta klientu gadījumā šis personu skaits ir mazs vai pat niecīgs, ņemot vērā, ka zobārsta kabinetā vienlaicīgi klātesošo personu skaits parasti ir ļoti ierobežots. Vēl jāpiemin, ka, lai gan klienti nomainās, tomēr šie klienti, nākot vienam pēc otra, parasti nav vienu un to pašu fonogrammu, īpaši jau radioapraidē esošo fonogrammu, adresāti.
- 97 Visbeidzot, nav apstrīdams, ka tādos apstākļos kā pamatlietā zobārsts, kas savu klientu klātbūtnē atskaņo fonogrammas kā fona mūziku, tikai šādas atskaņošanas dēļ nevar saprātīgi nedz cerēt uz sava kabineta apmeklētības pieaugumu, nedz arī paaugstināt cenas par sniegto aprūpi. Līdz ar to šāda atskaņošana pati par sevi nevar ietekmēt šī zobārsta ienākumus.
- 98 Zobārsta klienti ierodas zobārstniecības kabinetā tikai ar mērķi saņemt aprūpi, jo fonogrammu atskaņošanai nav zobārstniecības praksei raksturīgas nozīmes. Viņu iespēja klausīties noteiktas fonogrammas ir nejauša un neatkarīga no viņu vēlmēm atkarībā no viņu ierašanās brīža kabinetā un uzgaidīšanas ilguma, kā arī no viņiem sniegtās aprūpes veida. Šādos apstākļos nevar prezumēt, ka zobārsta ierastā klientūra būtu attiecīgā atskaņojuma auditorija.
- 99 Līdz ar to šādai atskaņošanai, pretēji pašreizējā sprieduma 90. punktā minētajam kritērijam, nav peļņu nesošā rakstura.
- 100 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tāds zobārsts kā pamatlietā, kas savā kabinetā bez maksas atskaņo fonogrammas saviem klientiem, kuri tās klausās neatkarīgi no savas gribas, neveic “publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai]” Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 101 No tā izriet, ka tādos apstākļos kā pamatlietā nav izpildīta Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktā izvirzītā prasība, ka lietotājam ir jāmaksā taisnīga atlīdzība, proti, ka tas veic “publiskošanu [izziņošanu sabiedrībai]” šī noteikuma izpratnē.
- 102 Šādos apstākļos uz ceturto un piekto jautājumu ir jāatbild, ka “publiskošanas [izziņošanas sabiedrībai]” jēdziens Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neietver fonogrammu bezmaksas atskaņošanu zobārsta kabinetā, kā tas ir pamatlietā, brīvās profesijas praktizēšanai klientūras interesēs, kas tās klausās neatkarīgi no savas gribas. Līdz ar to šāda atskaņošana nerada fonogrammu producentiem tiesības saņemt atlīdzību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 103 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamatlietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Līguma par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām, kas ietverts 1.C pielikumā Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu, kurš 1994. gada 15. aprīlī parakstīts Marakešā un apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē, un Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) 1996. gada 20. decembrī Ženēvā pieņemtā Līguma par izpildījumu un fonogrammām noteikumi ir piemērojami Savienības tiesību sistēmā;

tā kā Starptautiskā konvencija par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību, kas 1961. gada 26. oktobrī pieņemta Romā, nav Savienības tiesību sistēmas sastāvdaļa, tā Savienībā nav piemērojama, taču tā Savienībā rada netiešu iedarbību;

privātpersonas nevar tieši atsaukties ne uz minēto konvenciju, ne uz iepriekš minētajiem līgumiem;

“izziņošanas sabiedrībai [publiskošanas]” jēdziens, kas ir atrodams Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvā 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvā 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, ir jāinterpretē, ņemot vērā līdzvērtīgus jēdzienus, kas ir ietverti tajā pašā konvencijā un iepriekš minētajos līgumos, un tas ir jādara tādējādi, lai tas būtu saderīgs ar minētajiem instrumentiem, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni iederas, un mērķi, kas ir izvirzīts attiecīgajos intelektuālā īpašuma konvenciju noteikumos;

- 2) “izziņošanas sabiedrībai [publiskošanas]” jēdziens Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neietver fonogrammu bezmaksas atskaņošanu zobārsta kabinetā, kā tas ir pamatlietā, brīvās profesijas praktizēšanai klientūras interesēs, kas tās klausās neatkarīgi no savas gribas. Līdz ar to šāda atskaņošana nerada fonogrammu producentiem tiesības saņemt atlīdzību.

[Paraksti]